

Opracowanie systemu wyboru Krajowych Klastrow Kluczowych

Część II: Opis systemu wyboru Krajowych Klastrow Kluczowych w Polsce

Wersja druga uzupełniona

Dr Joanna Hołub-Iwan

Łukasz Wielec

Współpraca merytoryczna: Dorota Frączek, Piotr Kryjom (PARP)

Warszawa, październik 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. KRYTERIA WYBORU KKK	5
1.1. Kryteria i Opis procesu oceny	5
1.2. Lista kryteriów wyboru KKK	10
1.3. Ponowne nadanie statusu KKK	15
2. ORGANIZACJA I PROCEDURA WYBORU KKK	15
2.1. Procedura konkursowa	15
2.2. Instytucje zaangażowane w organizację procedury wyłonienia KKK	17
2.4. Uczestnicy Konkursu	17
<i>Źródło: opracowanie własne</i>	17
2.3. Kwalifikacje ekspertów oceniających	17
Szczegółowy przebieg oceny wniosków o nadanie statusu KKK, zasady i tryb pracy Komisji Oceniającej reguluje <i>Regulamin Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego</i> , który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Raportu.	20
3. EFEKTY I MONITOROWANIE	21
3.1. Oczekiwane efekty wdrożenia systemu wyboru KKK	21
3.2. Monitorowanie KKK – założenia	24
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:	27

Wstęp

Konieczność efektywniejszego wykorzystania dostępnych środków publicznych wymaga wzmocnienia koncentracji interwencji publicznej na określonych dziedzinach i specjalizacjach oraz koordynacji pomiędzy różnymi obszarami polityki publicznej. Pozwala to wspierać przedsięwzięcia przynoszące największe korzyści dla gospodarki.

Z tego względu niektóre kraje UE zdecydowały się wykorzystać wiodące klastry, jako jeden z kanałów przepływu wsparcia publicznego. W krajach tych wdrożono procedury wyboru kluczowych klastrów powiązane z instrumentami wsparcia (np. Spitzencluster w Niemczech, Pôles de Compétitivité we Francji, Vinnvåxt w Szwecji oraz akredytacja klastrów na Węgrzech).

W Polsce podobne podejście zostało wdrożone w województwie pomorskim w 2009 roku, gdzie wybrano wiodące klastry regionalne.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), we współpracy z ekspertami zewnętrznymi, podjęła inicjatywę mającą na celu przygotowanie spójnego i kompletnego systemu wyłaniania Krajowych Klastrów Kluczowych (KKK) w Polsce. Niniejszy dokument jest wynikiem realizacji Etapu II projektu, polegającego na opracowaniu szczegółowej koncepcji obszarów oceny, kryteriów i wskaźników spełnienia kryteriów oraz na przygotowaniu procedury i sposobu organizacji wyboru KKK. W tym ostatnim obszarze, PARP ściśle współpracowała z Ministerstwem Gospodarki, jako docelowym organizatorem Konkursu na wybór KKK.

Do przygotowania założeń systemu wyboru KKK wykorzystano wyniki przeprowadzonej wcześniej analizy dostępnych polskich i zagranicznych źródeł wtórnych, jak również danych o charakterze ilościowym i jakościowym pozyskanych w ramach badania realizowanego przez PARP w ramach benchmarkingu klastrów edycja 2012. Pozwoliło to na określenie profilu KKK, tj. pożądanych cech jakie musi spełnić cluster, aby otrzymać status KKK. Analiza ta, będąca wynikiem realizacji Etapu I, przedstawiona w raporcie „*Charakterystyka Krajowego Klastra Kluczowego w oparciu o analizę źródeł wtórnych*”, posłużyła również do opracowania kryteriów i wskaźników oceny oraz do ustalenia poziomu wartości wskaźników spełnienia kryteriów.

Raport obejmuje następujące treści:

1. Koncepcja systemu wyboru KKK, w tym:

- kryteria wyboru KKK pogrupowane w ramach obszarów/podobszarów oceny,
- wskaźniki przyporządkowane poszczególnym kryteriom, w tym algorytmy, obliczania/pomiaru wartości wskaźnika,
- źródła weryfikacji danych do wskaźników
- sposób punktacji poszczególnych wskaźników
- próg dla każdego wskaźnika, tj. minimalna liczba punktów, która jest wymagana do uzyskania statusu KKK.

Szczegółowy opis kryteriów i wskaźników wyboru KKK zawiera tabela znajdująca się **w załączniku 1**, która będzie stanowiła podstawę oceny klastrów wnioskujących o status KKK.

Zaproponowane kryteria i wskaźniki zakładają trzy etapy oceny: (1) ocena formalna o charakterze 0/1, (2) ocena merytoryczna etap I oraz (3) ocena merytoryczna etap II - Panel Ekspertów w formie wywiadu z przedstawicielami klastra, obejmujący ocenę prezentacji klastra i obronę złożonej strategii.

Dla klastrów, które posiadały wcześniej status KKK przewidziano ocenę dodatkową w oparciu o wskaźniki odnoszące się do stopnia realizacji założonych wcześniej celów strategii rozwoju klastra.

2. Sposób organizacji i procedura nadawania statusu KKK

Procedura nadawania statusu KKK (patrz: *Regulamin Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego* – załącznik nr 2 do Raportu) przedstawia sposób realizacji całości procesu, w tym wymagania i terminy oraz kolejne czynności, z uwzględnieniem zaangażowania poszczególnych instytucji i ich roli w procesie.

W tej części Raportu przedstawiono m.in.:

- zakres odpowiedzialności instytucji zaangażowanych w system wyboru KKK,
- wymagania dotyczące uczestników Konkursu,
- organizację procesu oceny klastrów,
- profile kompetencyjne ekspertów oceniających.

Raport obejmuje też wymiar operacyjny systemu i prezentuje najistotniejsze elementy dokumentacji aplikacyjnej:

- projekt formularza wniosku aplikacyjnego o nadanie statusu KKK,
- projekt instrukcji wypełnienia wniosku aplikacyjnego o nadanie statusu KKK,
- listę dokumentów, które składa wraz z wnioskiem Wnioskodawca ubiegający się o status KKK.

Zakłada się, iż opracowany system wyboru KKK wymagał będzie monitorowania i oceny efektów jego wdrożenia - kwestie te zaprezentowano w ostatnich rozdziałach Raportu.

1. Kryteria wyboru KKK

1.1. Kryteria i Opis procesu oceny

Założeniem procesu oceny klastrów i nadania statusu KKK jest wyłonienie spośród działających obecnie klastrów w Polsce takich podmiotów, które mają istotny potencjał dla rozwoju polskiej gospodarki i są konkurencyjne w aspekcie międzynarodowym. Zaproponowane poniżej kryteria, oparte na doświadczeniach wynikających z polskich i międzynarodowych systemów oceny klastrów, zostały przygotowane na podstawie wnikliwych badań desk research oraz wyników badań benchmarkingowych, przeprowadzonych w roku 2012 przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (szerzej w „Opracowanie systemu wyboru Krajowych Klastrów Kluczowych. Część I: Charakterystyka krajowego klastra kluczowego w oparciu o analizę źródeł wtórnych”). System oceny uwzględnia również wiedzę i doświadczenie ekspertów opracowujących niniejszy dokument.

Zaprezentowane poniżej kryteria oceny dotyczą potencjału klastra, jakości prowadzonych działań oraz perspektyw rozwoju. Przedmiotem oceny będzie dokumentacja aplikacyjna, składająca się z formularza wniosku oraz załączników, które będą stanowiły źródło informacji dla ekspertów dokonujących oceny.

Kryteria wyboru KKK zostały przyporządkowane do poszczególnych etapów oceny, tj. podzielone na:

- Kryteria formalne
- Kryteria merytoryczne I etapu
- Kryteria merytoryczne do Panelu Ekspertów (II etap oceny merytorycznej)
- Kryteria merytoryczne dodatkowe (tylko dla klastrów, które miały wcześniej status KKK)

Wśród wskaźników spełnienia kryteriów zaproponowano także wskaźniki alternatywne, które mogą zostać usunięte albo zaakceptowane w wyniku konsultacji, którym poddany zostanie system.

Kryteria formalne

Do wszystkich kryteriów formalnych przypisane są wskaźniki (patrz pkt. 1.2 Lista kryteriów wyboru KKK), oceniane na zasadzie zero-jedynkowej (T/N).

W ramach oceny formalnej weryfikowane będą podstawowe kwestie odnoszące się do klastra, tj:

- historia,
- posiadanie strategii i planu działania,
- masa krytyczna,
- koncentracja geograficzna.

Wartości wszystkich wskaźników zostały ustalone na podstawie wyników pogłębionego badania, przedstawionego we wspomnianym wyżej Raporcie z Etapu I projektu.

Jednym z wymogów formalnych jest udokumentowanie co najmniej 3-letniej historii działalności klastra. Chodzi o zweryfikowanie czy podmioty należące do klastra prowadziły w tym czasie wspólne działania lub projekty. Klaster musi mieć charakter sformalizowany, co oznacza, że wymagane jest posiadanie umowy klastra, wskazującej koordynatora upoważnionego do jego reprezentowania oraz

wskazujący jego podstawowe zadania oraz wzajemne zobowiązania członków klastra. Koniecznym wymogiem jest również posiadanie aktualnej strategii rozwoju wraz z planem działania przyjętych zgodnie z zasadami reprezentacji obowiązującymi w klastrze, ważnymi przez 3 kolejne lata licząc od dnia złożenia wniosku (w przypadku strategii okres obowiązywania może być dłuższy niż 3 lata, natomiast plan działania musi być przygotowany na najbliższe trzy lata) oraz wykazanie odpowiedniej masy krytycznej i koncentracji geograficznej podmiotów należących do klastra.

Aby klastery przeszedł pomyślnie ocenę formalną konieczne jest spełnienie wszystkich kryteriów tego etapu (tj. uzyskanie oceny „spełnia” w odniesieniu do wszystkich wskaźników). Uzyskanie oceny „nie spełnia” w odniesieniu do choćby jednego wskaźnika skutkuje odrzuceniem wniosku w wyniku oceny formalnej.

Na etapie oceny formalnej przewiduje się możliwość poprawiania lub uzupełniania wniosku. Szczegóły reguluje Regulamin Konkursu.

Kryteria merytoryczne I etapu

Pierwsza ocena merytoryczna wniosku jest dokonywana przez ekspertów zewnętrznych – jeden wniosek jest oceniany przez 5 ekspertów, w tym 2 ekspertów ds. zarządzania, 2 ekspertów ds. współpracy pomiędzy sferą B+R a przedsiębiorstwami i 1 eksperta branżowego. Ocena jest dokonywana w oparciu o kryteria oceny merytorycznej dla I etapu (patrz pkt 1.2 Kryteria oceny merytorycznej 1 etapu). Kryteria merytoryczne mają równoważne znaczenie i nie mają nadanych wag.

Kryteria merytoryczne zostały pogrupowane w ramach 6 obszarów oceny:

1. zarządzanie klastrem,
2. potencjał gospodarczy klastra oraz innowacyjność i konkurencyjność międzynarodowa,
3. współpraca i intensywność kooperacji,
4. internacjonalizacja klastra,
5. znaczenie dla gospodarki kraju i regionu,
6. strategia i plany rozwoju.

Spełnienie kryteriów merytorycznych jest oceniane przy pomocy wskaźników (łącznie 33 wskaźniki), których wartości są punktowane według określonej skali. W ramach każdego z kryteriów badane są wskaźniki, dla których określono maksymalną liczbę punktów do zdobycia, a w przypadku niektórych wskaźników (21 wskaźników) również próg minimalny wymagany do uzyskania statusu KKK. W odniesieniu do tych ostatnich, nieuzyskanie wymaganej liczby punktów oznacza, że klastery nie może otrzymać statusu KKK. Określenie minimalnych progów dla wskaźników ma istotne znaczenie dla jakości KKK. Przyjęte wskaźniki i minimalne progi spełnienia nie tylko wskazują, że określone zjawisko powinno występować w działalności klastra, ale także pokazują jaka jest jakość i intensywność analizowanych zjawisk.

Punktacja jest obliczana na poziomie każdego wskaźnika i stanowi średnią arytmetyczną ocen dokonanych przez ekspertów zewnętrznych. Klastery musi uzyskać łącznie wymaganą minimalną liczbę punktów na I etapie oceny merytorycznej tj. 51 punktów.

Kryteria związane ze strategią i planami rozwojowymi klastra oceniane są metodą ekspercką w skali od 0 do 5, gdzie ocena 0 oznacza „nie spełnia”, ocena 1 oznacza „spełnia bardzo słabo”, ocena 2 oznacza „spełnia słabo”, ocena 3 oznacza „spełnia w stopniu wystarczającym”, ocena 4 oznacza „spełnia w stopniu dobrym”, a ocena 5 oznacza „spełnia w stopniu bardzo dobrym”.

Na I etapie oceny merytorycznej wniosków może uzyskać **maksymalnie 90 punktów**, przy czym wynik stanowi sumę średnich arytmetycznych dla każdego wskaźnika. Do następnego etapu oceny (tj. do Panelu Ekspertów) przechodzą wnioski, które **osiągnęły minimalne progi w wybranych 21 wskaźnikach i uzyskały minimum 51 punktów (warunek łączny)**.

Kryteria merytoryczne do Panelu Ekspertów (II etap oceny merytorycznej)

W trakcie Panelu Ekspertów, członkowie Komisji Oceniającej oraz eksperci zewnętrzni oceniają klastry pod kątem jego potencjału do realizacji strategii oraz poszerzają zakres informacji wynikających z wniosku aplikacyjnego i załączników złożonych przez klastry (patrz pkt. 1.2 kryteria oceny dla Panelu Ekspertów).

Ze strony Klastra w spotkaniu z Panelem Ekspertów biorą udział maksymalnie 4 osoby, w tym przedstawiciel Koordynatora - Wnioskodawcy.

Panel obejmuje 3 podstawowe elementy:

- Prezentacja klastra – do 15 minut w dowolnej formie. Prezentacja ma na celu przedstawienie zdolności klastra do realizacji strategii rozwoju i planu działania, które są przedmiotem oceny merytorycznej. Prezentacji będzie mógł dokonać przedstawiciel Koordynatora lub podmiotu należącego do klastra. Nie dopuszcza się dokonania prezentacji przez przedstawicieli firm doradczych.
- Runda zunifikowanych pytań, jednakowych dla wszystkich klastrów (ok.30 minut):
 - **prawdopodobieństwo osiągnięcia celów strategicznych klastra**: Dlaczego uważa Pan/Pani, że założone wskaźniki realizacji celów strategicznych klastra mają szansę zostać osiągnięte?
 - **prawdopodobieństwo osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynkach zagranicznych**: Jakie są szanse osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynkach zagranicznych w zakładanym horyzoncie czasowym?
 - **adekwatność zasobów do realizacji celów strategii**: Czy klastry posiadają wystarczające zasoby (ludzkie, finansowe, infrastrukturalne, etc.), aby zrealizować przyjętą strategię?
 - **wpływ realizacji strategii na innowacyjność klastra**: Jaki wpływ będzie miało osiągnięcie założonych celów strategii na innowacyjność klastra i jego podmiotów?
 - **bariery i wyzwania**: Jakimi klastry dostrzegają w swoim otoczeniu bariery i wyzwania, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych celów realizacji strategii?

Za każde z 5 pytań zunifikowanych każdy członek Komisji Oceniającej i ekspert zewnętrzny przyznaje punkty w zakresie od 0 do 5, co daje możliwość uzyskania maksymalnie 25 punktów/ wniosków. Wynik

oceny rundy pytań zunifikowanych stanowi średnią arytmetyczną wyników indywidualnych ocen poszczególnych członków Komisji Oceniającej i ekspertów zewnętrznych.

- Runda pytań otwartych (10 – 15 minut). Członkowie Komisji Oceniającej i eksperci zewnętrzni mogą zadawać pytania dotyczące klastra, jego działalności i strategii. Pytania mogą odnosić się zarówno do treści zawartych we wniosku i załącznikach, jak również do informacji i danych przedstawionych przez przedstawicieli klastra w trakcie prezentacji.

W tej rundzie każdy członek Komisji Oceniającej i ekspert zewnętrzny może przyznać po maksymalnie 15 punktów/ wniosek. Wynik oceny rundy pytań otwartych stanowi średnią arytmetyczną wyników indywidualnych ocen poszczególnych członków Komisji Oceniającej i ekspertów zewnętrznych.

Czas trwania Panelu dla jednego klastra nie może przekroczyć jednej godziny.

Wynik końcowy na Panelu Ekspertów stanowi sumę średnich arytmetycznych ocen dla pytań zunifikowanych i pytań otwartych. Maksymalna liczba punktów dla części pytań zunifikowanych i pytań otwartych jaką może otrzymać wniosek na Panelu Ekspertów wynosi **40**.

Kryteria merytoryczne dodatkowe

W przypadku klastrów, których status KKK wygasł, a klastr wyraża wolę posiadania statusu KKK, eksperci zewnętrzni po dokonaniu oceny kryteriów merytorycznych I etapu, dodatkowo weryfikują osiągnięcie poprzednio zaplanowanych wartości wskaźników realizacji strategii/planu działania (patrz pkt. 1.2 kryteria dodatkowe oceny merytorycznej). Są to wskaźniki wskazane przez klastr w załącznikach do poprzedniego wniosku o nadanie statusu KKK, a źródłem ich weryfikacji jest bieżący wniosek aplikacyjny. Wskaźniki dodatkowe nie dotyczą klastrów, które nie miały dotąd nadanego statusu KKK.

W zależności od stopnia realizacji wskaźników z poprzedniego wniosku aplikacyjnego, klastr może otrzymać **maksymalnie 20 punktów** na ocenie dodatkowej. Wynik oceny dla kryteriów merytorycznych dodatkowych stanowi średnią arytmetyczną wyników indywidualnych ocen poszczególnych ekspertów zewnętrznych. Wymagana **minimalna liczba punktów** pozwalająca na ponowne uzyskanie statusu KKK, wynosi **11 punktów**.

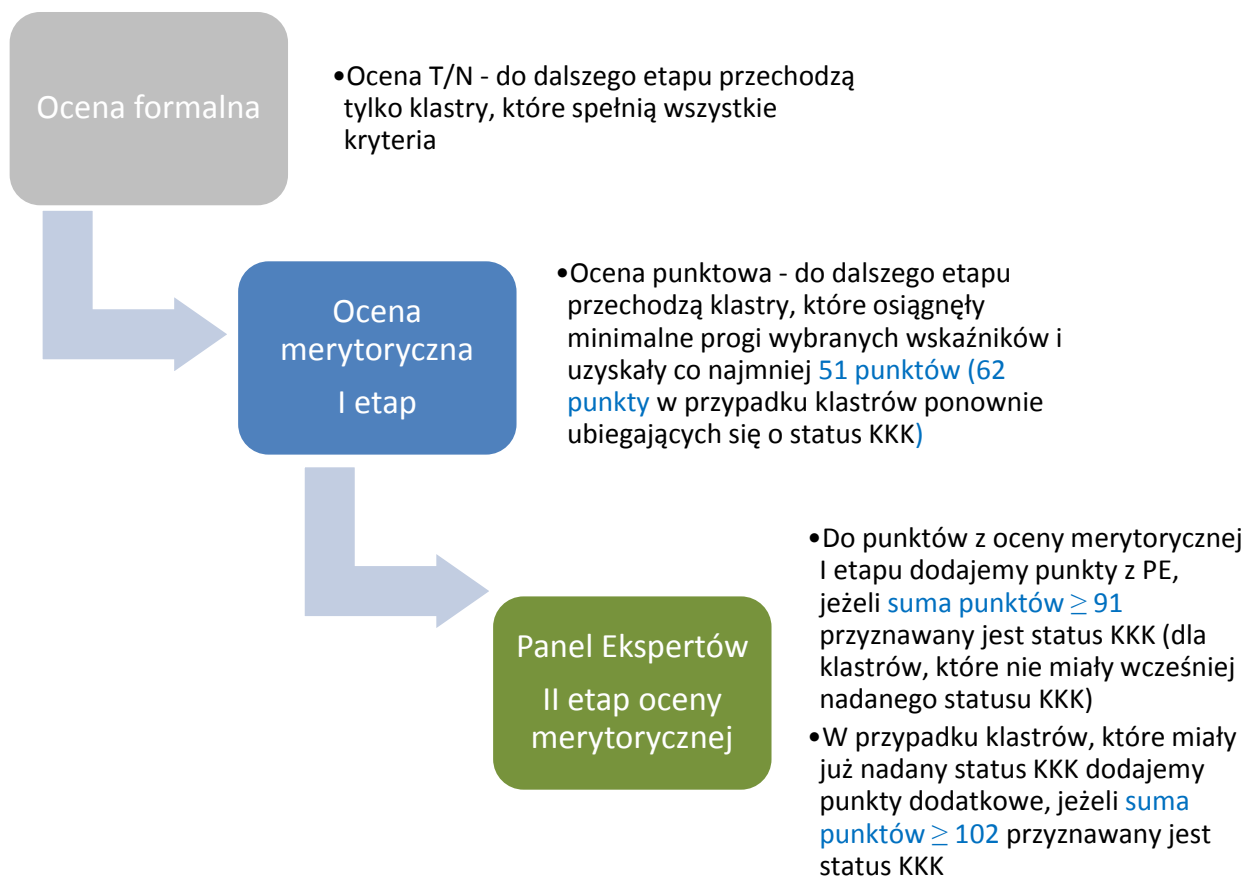
Ocena końcowa

Ocena końcowa jest sumą średnich arytmetycznych ocen uzyskanych na etapie oceny merytorycznej etapu I i Panelu Ekspertów (oceny merytorycznej etapu II) dokonanych przez poszczególnych członków Komisji Oceniającej oraz ekspertów zewnętrznych. **Maksymalna liczba punktów jaka może uzyskać klastr wynosi 130**.

Status KKK jest przyznawany klastrom, które uzyskały co najmniej 91 punktów w ocenie końcowej, co stanowi 70% maksymalnej liczby punktów.

Klustry, które miały już nadany status KKK, muszą ponadto uzyskać co najmniej 11 punktów na ocenie merytorycznej dodatkowej, czyli w sumie co najmniej 102 punkty na 150 możliwych.

Rysunek 1. Przebieg oceny wniosków w konkursie na KKK

Źródło: Opracowanie własne

1.2. Lista kryteriów wyboru KKK

Tabela poniżej prezentuje listę kryteriów wyboru i wskaźniki oceniane przy wyborze KKK. Szczegółowy opis obszarów oceny, kryteriów i wskaźników znajduje się w tabeli kryteriów stanowiącej załącznik do niniejszego raportu.

Tabela 1. Lista kryteriów wyboru i wskaźniki oceny KKK

Kryteria formalne		
Lp.	Kryterium	Wskaźnik
1.	Wnioskodawca	Wskaźnik 1 – rzetelność wnioskodawcy
2.	Historia	Wskaźnik 2 - okres obowiązywania umowy/porozumienia klastra
		Wskaźnik 3 – wskazanie w umowie klastra podmiotu pełniącego funkcję koordynatora
		Wskaźnik 4 - okres działalności klastra
		Wskaźnik 5 – rejestracja klastra/koordynatora w oficjalnych bazach danych
3.	Strategia i plan działania	Wskaźnik 6 - posiadanie strategii rozwoju
4.	Masa krytyczna	Wskaźnik 7 - liczba członków klastra
		Wskaźnik 8 - struktura klastra - udział przedsiębiorstw wśród członków
		Wskaźnik 9 - struktura klastra - liczba przedsiębiorstw średnich i dużych
		Wskaźnik 10 - struktura klastra - jednostki naukowe
		Wskaźnik 11 - struktura klastra - jednostki naukowe A lub A+

		Wskaźnik 12 - struktura klastra - liczba IOB
5.	Koncentracja	Wskaźnik 13 - koncentracja geograficzna
		Wskaźnik alternatywny - koncentracja branżowa / specjalizacja
Kryteria merytoryczne I etapu		
Lp.	Kryterium	Wskaźnik
1.	Jakość zarządzania	Wskaźnik 1 - certyfikacja jakości zarządzania
		Wskaźnik 2 - struktury zarządzania klastrem
		Wskaźnik 3 - kadra zarządzająca
2.	Koordynator klastra	Wskaźnik 4 - usługi udostępniane dla członków klastra
		Wskaźnik 5- zasoby ludzkie koordynatora klastra
		Wskaźnik 6 - zasoby materialne koordynatora
		Wskaźnik 7 - zasoby finansowe i stabilność finansowa koordynatora
3.	Zasoby klastra	Wskaźnik 8 – zasoby udostępniane przez członków klastra
		Wskaźnik 9 - udział środków nie pochodzących ze źródeł publicznych w finansowaniu działalności klastra
4.	Rozpoznawalność klastra	Wskaźnik 10 - Obecność klastra w mediach w Polsce i zagranicą
		Wskaźnik 11 - Liczba udzielonych patronatów merytorycznych nad przedsięwzięciami społecznymi
		Wskaźnik alternatywny - Posiadany standard wizualizacji materiałów promocyjnych, materiały

		promocyjne oraz aktywna strona www
5.	Potencjał gospodarczy klastra	Wskaźnik 12 - Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach klastra
		Wskaźnik 13 - Wartość sprzedaży w przedsiębiorstwach klastra
		Wskaźnik 14 - Łańcuch wartości
		Wskaźnik alternatywny - Dynamika przychodów ze sprzedaży w przedsiębiorstwach klastra
		Wskaźnik alternatywny - Dynamika wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwach klastra
6.	Potencjał eksportowy klastra	Wskaźnik 15 - Liczba przedsiębiorstw klastra prowadzących działalność eksportową
		Wskaźnik 16 - Udział eksportu w przychodach klastra (tj. przedsiębiorstw klastra)
		Alternatywny - Dynamika wzrostu przychodów z eksportu w przedsiębiorstwach klastra
7.	Potencjał innowacyjny klastra	Wskaźnik 17 - Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność B+R
		Wskaźnik 18 - Udział w klastrze przedsiębiorstw z sektorów wysokiej technologii
8.	Innowacyjność i transfer wiedzy	Wskaźnik 19 - Liczba transferów wiedzy i projektów B+R
		Wskaźnik 20 - Liczba patentów i innych praw ochrony własności intelektualnej posiadanych przez przedsiębiorstwa skupione w klastrze
		Wskaźnik 21 - Liczba przedsiębiorstw typu start-up, spin-off, spin-out w klastrze
9.	Poziom kooperacji w klastrze	Wskaźnik 22 - liczba podmiotów klastrowych uczestniczących we wspólnych projektach
		Wskaźnik 23 - liczba projektów zrealizowanych w klastrze
		Wskaźnik 24 - Liczba projektów klastra współfinansowanych ze środków publicznych

		Wskaźnik 25 - Liczba wspólnych produktów i usług klastra wprowadzonych do oferty
		Wskaźnik 26 - Liczba członków klastra, którzy wzięli udział w misjach, targach i innych wydarzeniach promocyjnych
10.	Poziom internacjonalizacji klastra	Wskaźnik 27 - Liczba projektów międzynarodowych realizowanych w klastrze
		Wskaźnik 28 - Współpraca międzynarodowa
		Wskaźnik alternatywny - Udział w międzynarodowych misjach gospodarczych
11.	Znaczenie klastra dla gospodarki regionu i kraju	Wskaźnik 29 - Specjalizacja klastra wpisuje się w inteligentne specjalizacje krajowe
		Wskaźnik 30 - Kooperacja klastra w ramach Regionalnego Systemu Innowacji
		Wskaźnik alternatywny - Klaster jest powiązany z Regionalną Strategią Innowacji
		Wskaźnik alternatywny – Znaczenie specjalizacji klastra dla PKB regionu
12.	Dokumenty strategiczne i operacyjne klastra	Wskaźnik 31 - Jakość diagnozy sytuacji
		Wskaźnik 32 - Cele strategiczne
		Wskaźnik 33 - Możliwość wdrożenia strategii
Panel Ekspertów II etap oceny merytorycznej		
Lp.	Kryterium/ Pytania	Wskaźnik
1.	Pytania dotyczące realizacji strategii klastra	Wskaźnik 1 - prawdopodobieństwo osiągnięcia celów strategicznych klastra
		Wskaźnik 2 - prawdopodobieństwo osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynkach zagranicznych
		Wskaźnik 3 - adekwatność zasobów do realizacji celów strategii

		Wskaźnik4 - wpływ realizacji strategii na innowacyjność klastra
		Wskaźnik 5 - bariery i wyzwania
2.	Pytania otwarte	Brak wskaźników – ocena w przedziale od 0 do 15 punktów

1.3. Ponowne nadanie statusu KKK

Status KKK nadawany jest na 36 miesięcy i wygasa samoistnie. Po wygaśnięciu statusu KKK klaster może ponownie przystąpić do Konkursu składając wniosek wraz z wymaganymi załącznikami.

W takim przypadku klaster jest oceniany według tej samej procedury co klaster, który nie miał dotąd statusu KKK, jednak musi jeszcze uzyskać minimalną wymaganą liczbę punktów na ocenie dodatkowej.

Ocena dodatkowa ma na celu sprawdzenie, czy i w jakim stopniu klaster zrealizował strategię/plan działania, które stanowiły podstawę nadania mu statusu KKK poprzednim razem.

Ocena dodatkowa koncentruje się na osiągnięciu przez klaster celów i wskaźników ich realizacji zaprezentowanych w trakcie poprzedniej procedury skutkującej uzyskaniem statusu KKK. Ocena na podstawie kryteriów dodatkowych dodawana jest do punktów uzyskanych na ocenie merytorycznej I etapu.

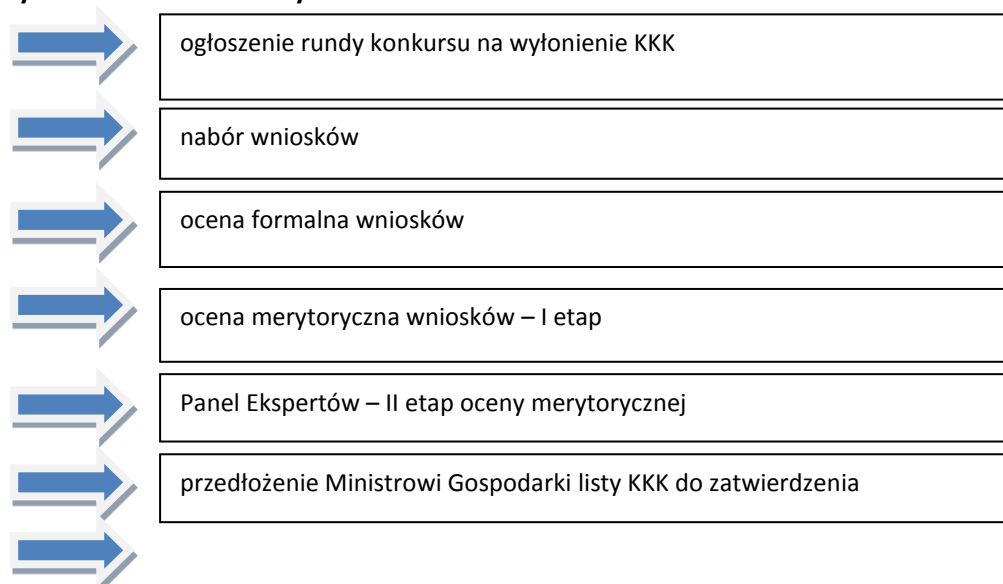
2. Organizacja i procedura wyboru KKK

2.1. Procedura konkursowa

Nadanie statusu KKK odbywa się w drodze procedury konkursowej. Konkurs o status Krajowego Klastra Kluczowego (KKK) jest organizowany przez Ministerstwo Gospodarki na podstawie zatwierzonego Regulaminu Konkursu. W roku kalendarzowym organizowane są nie więcej niż 2 rundy aplikacyjne. Zgodnie z przyjętą definicją „**Konkurs o status KKK**, to postępowanie prowadzone w oparciu o określone kryteria oraz zgodnie z określoną procedurą, mające na celu wyłonienie klastrów, którym nadany zostanie status KKK”.

Status KKK będzie uprawniał klastry do aplikowania o wsparcie publiczne w ramach instrumentu Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, przeznaczonego na wzmocnienie ekspansji międzynarodowej KKK. Projekty rozwojowe, zdefiniowane i uzgodnione przez grupy członków KKK, będą korzystały z preferencji w ramach systemu oceny przy aplikowaniu do różnych programów i działań pomocowych oraz do korzystania z działań systemowych, realizowanych na rzecz KKK. Procedura wyboru KKK została przedstawiona na rysunku poniżej.

Rysunek 2. Procedura wyłonienia KKK

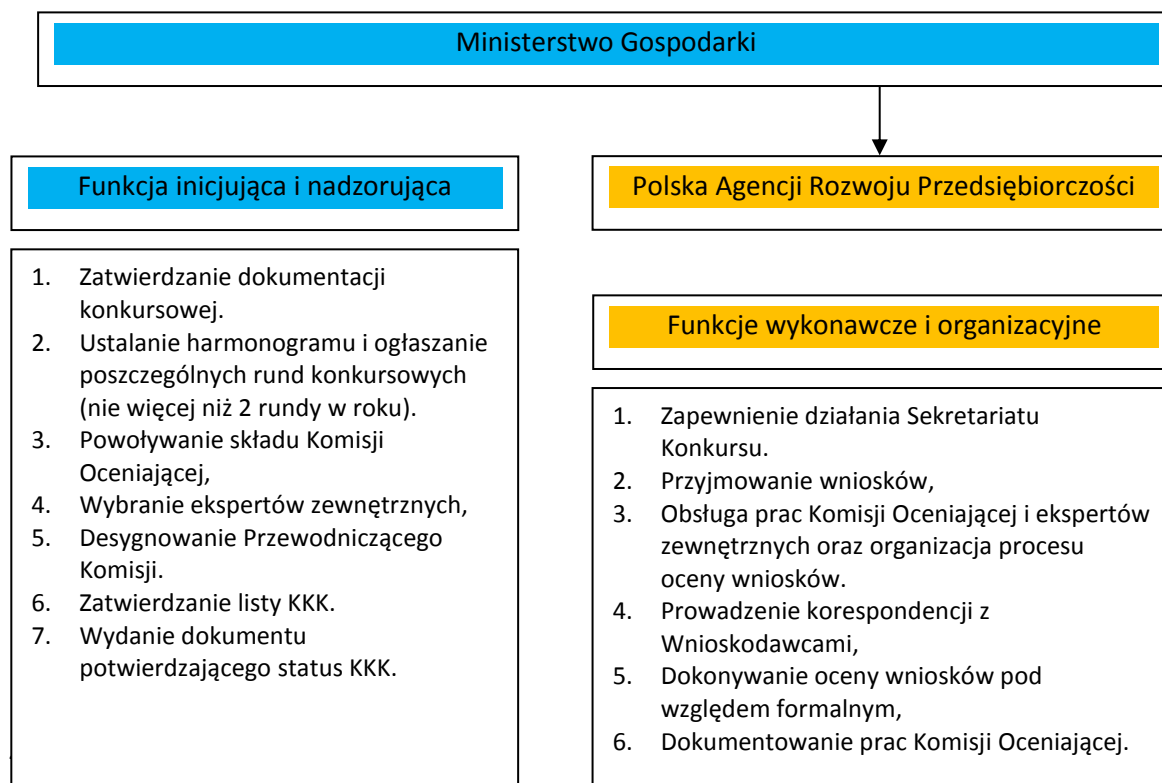
przyznanie statusu Kluczowego Klastra Krajowego

Źródło: opracowanie własne

2.2. Instytucje zaangażowane w organizację procedury wyłonienia KKK

Za organizację procesu nadania statusu KKK odpowiedzialne jest Ministerstwo Gospodarki (MG) przy współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Rysunek 3. Podział funkcji pomiędzy instytucje a organizujące proces wyboru KKK

Źródło: opracowanie własne

2.3. Kwalifikacje ekspertów oceniających

Kluczowym czynnikiem sukcesu przy ocenie klastrów ubiegających się o status KKK są kompetencje osób oceniających, tj. członków Komisji Oceniającej oraz ekspertów zewnętrznych. W skład Komisji Oceniającej będzie **wchodziło 6 ekspertów** reprezentujących instytucje publiczne. Komisja Oceniająca będzie wspierana przez **ekspertów zewnętrznych** wybieranych w drodze odrębnego postępowania, którzy będą oceniać wnioski na I etapie oceny merytorycznej oraz będą uczestniczyć w posiedzeniach Panelu Ekspertów, gdzie również będą oceniać wnioski pod względem merytorycznym.

Członkowie Komisji Oceniającej oraz eksperci zewnętrzni oceniający powinni posiadać interdyscyplinarną wiedzę oraz wykazywać się umiejętnościami analitycznymi i umiejętnością dokonywania obiektywnej oceny, której istotnym elementem jest doświadczenie.

Na kompetencje ekspertów składać się zatem powinna wiedza teoretyczna, jak i umiejętności praktyczne wynikające z tego doświadczenia. Z uwagi na znaczenie problematyki wyłaniania KKK i jej strategiczny charakter, ważne są również cechy interpersonalne ekspertów.

Eksperti reprezentujący sektor publiczny będą pochodzili z następujących instytucji:

1. Ministerstwo Gospodarki,
2. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju,
3. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
4. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.
5. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

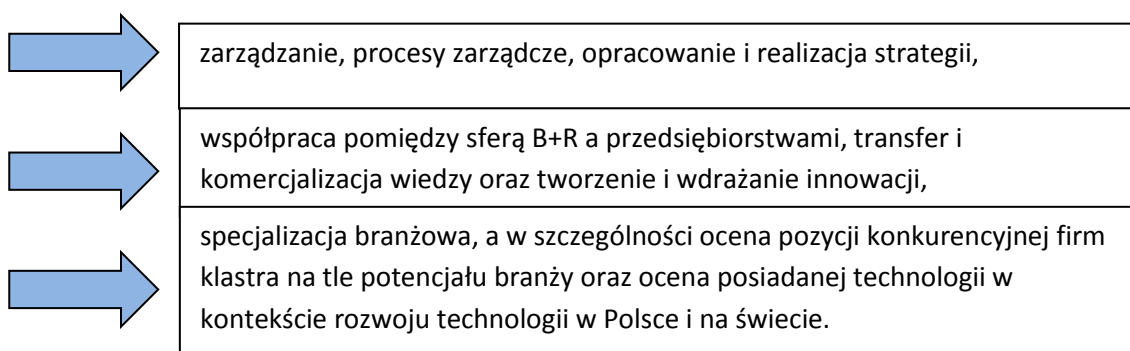
Dla ekspertów reprezentujących sektor publiczny, którzy będą delegowani przez instytucje macierzyste, określono jeden ogólny profil.

Tabela 2. Wykaz kompetencji ekspertów reprezentujących sektor publiczny

Wymagania	
Wykształcenie	Wyższe wymóg formalny - weryfikacja na poziomie delegującej instytucji
Wiedza i doświadczenie	Wymagania niezbędne - weryfikacja na poziomie delegującej instytucji: Wiedza z zakresu polityki gospodarczej kraju, w tym w szczególności zagadnień związanych z polityką przedsiębiorczości i innowacyjności lub badań i rozwoju lub rozwoju regionalnego Znajomość otoczenia systemowego i instytucjonalnego działalności gospodarczej i innowacyjnej w Polsce i w UE Wymagania pożądane: Wiedza na temat klastrów oraz polityki wspierania klastrów w Polsce i UE

Źródło: opracowanie własne

Eksperti zewnętrzni zostaną powołani w celu oceny takich obszarów działalności klastra, jak:

Do oceny każdego wniosku na I etapie oceny merytorycznej zostanie powołanych 5 ekspertów zewnętrznych, w tym 2 z kompetencjami z zakresu zarządzania, 2 do oceny innowacyjności klastra oraz 1 ekspert do oceny specjalizacji branżowej klastra. Ci sami eksperci wezmą udział w ocenie klastra na drugim etapie oceny merytorycznej tj. podczas Panelu Ekspertów.

Eksperti zewnętrzni powinni mieć określone kompetencje rozumiane jako wiedza oraz umiejętności i doświadczenie.

Tabela 3. Wykaz kompetencji ekspertów zewnętrznych oceniających klaster w zakresie zarządzania

Wymagania	
Wiedza	Wykształcenie wyższe ekonomiczne lub w dziedzinie nauk o zarządzaniu – konieczny wymóg formalny
	Stopień naukowy w w/w dziedzinach (zarządzania lub ekonomii) – wymóg pożądaný, punktowany dodatkowo (stopnie doktora, doktora habilitowanego i profesora)
	Wiedza z zakresu: <ol style="list-style-type: none"> 1. strategii przedsiębiorstwa, strategii funkcjonalnych, w tym strategii marketingowych, finansowych, produkcyjnych, zarządzania zasobami ludzkimi, oraz innych. 2. strategii zarządzania organizacjami non profit, 3. metod analizy strategicznej rynku i przedsiębiorstwa. wymóg konieczny, który uznaje się za spełniony, jeśli zadeklarowane obszary wiedzy będą jednocześnie potwierdzone doświadczeniem i umiejętnościami wykazany poniżej
	Opracowanie publikacji (autorstwo i współautorstwo, lub redakcja naukowa) dotyczących w/w obszarów wymóg pożądaný punktowany dodatkowo
Doświadczenie	Minimum 5 letnie doświadczenie zawodowe w firmach konsultingowych/ doradczych lub na stanowiskach związanych z procesem zarządzania strategicznego, w tym z tworzeniem strategii, jej monitorowaniem –controllingiem, wdrażaniem. wymóg konieczny
Umiejętności	Opracowanie (autorstwo lub współautorstwo) co najmniej: <ol style="list-style-type: none"> 1. dwóch strategii ogólnych dla działających na rynku lub wchodzących na rynek podmiotów gospodarczych, 2. dwóch strategii funkcjonalnych w obszarze (finansów, marketingu, produkcji, inwestycji, lub innych). Wskazane strategie funkcjonalne nie mogą pokrywać się ze strategiami wskazanymi w obszarze nr 1. 3. jednej strategii dla organizacji non–profit wymóg konieczny

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Wykaz kompetencji ekspertów zewnętrznych oceniających współpracę pomiędzy sferą B+R a przedsiębiorstwami, transfer i komercjalizację wiedzy oraz tworzenie i wdrażanie innowacji

Wymagania	
Wiedza	Wykształcenie wyższe w dziedzinie nauk o zarządzaniu lub ekonomiczne lub techniczne konieczny warunek formalny
	Stopień naukowy w w/w dziedzinach (zarządzania lub ekonomii) wymóg pożądaný, punktowany dodatkowo (stopnie doktora, doktora habilitowanego i profesora)
	Wiedza z zakresu: <ol style="list-style-type: none"> 1. innowacji, zarządzania innowacjami, w różnych sektorach gospodarki. 2. instytucji innowacyjnego biznesu (parki technologiczne, centra transferu technologii, inkubatory technologiczne), 3. metod komercjalizacji wyników badań naukowych i technologii, 4. metod wyceny innowacyjnych przedsiębiorstw i technologii. wymóg konieczny, który uznaje się za spełniony jeśli zadeklarowane obszary wiedzy będą jednocześnie potwierdzone doświadczeniem wykazany poniżej
	Opracowanie publikacji (autorstwo i współautorstwo, lub redakcja naukowa) dotyczących:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. innowacji, zarządzania innowacjami, w różnych sektorach gospodarki. 2. instytucji innowacyjnego biznesu (parki technologiczne, Centra Transferu technologii, Inkubatory technologiczne). 3. metod komercjalizacji wyników badań naukowych i technologii. 4. metod wyceny innowacyjnych przedsiębiorstw i technologii. <p>wymóg pożądaný punktowany dodatkowo</p>
Doświadczenie	<p>Pełnienie funkcji kierowniczej w instytucji otoczenia biznesu lub jednostce naukowej lub w przedsiębiorstwie</p> <p>wymóg konieczny</p>
	<p>Udział w charakterze członka zespołu badawczego lub naukowego lub eksperta w realizacji przedsięwzięć badawczych lub naukowych w zakresie zarządzania i wdrażania innowacji lub o charakterze foresightowym</p> <p>wymóg pożądaný punktowany dodatkowo</p>
Umiejętności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie strategii wdrożenia na rynek co najmniej dwóch innowacyjnych produktów lub usług, 2. Skomercjalizowanie (praktyczne przeprowadzenie procesu komercjalizacji) co najmniej dwóch innowacyjnych produktów lub usług. <p>wymóg konieczny</p>

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Wykaz kompetencji ekspertów branżowych oceniających pozycję konkurencyjną firm klastra na tle potencjału branży oraz posiadaną technologię w kontekście rozwoju technologii w Polsce i na świecie

Wymagania	
Wiedza	Wykształcenie wyższe konieczny warunek formalny
	Wykształcenie branżowe, zbieżne z ocenianą branżą klastra lub Certyfikaty lub uprawnienia branżowe wymóg pożądaný punktowany dodatkowo
	Opracowanie publikacji (autorstwo i współautorstwo, lub redakcja naukowa) w obszarze związanym w ocenianą branżą wymóg pożądaný punktowany dodatkowo
Doświadczenie	Pełnienie funkcji kierowniczej w przedsiębiorstwie o profilu branżowym zbieżnym z profilem ocenianego klastra wymóg konieczny
	Udział w charakterze członka zespołu badawczego lub naukowego lub eksperta w realizacji przedsięwzięć realizowanych na rzecz przedsiębiorstw z danej branży wymóg pożądaný punktowany dodatkowo

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy przebieg oceny wniosków o nadanie statusu KKK, zasady i tryb pracy Komisji Oceniającej reguluje *Regulamin Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego*, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Raportu.

3. Efekty i monitorowanie

3.1. Oczekiwane efekty wdrożenia systemu wyboru KKK

Wyłanianie klastrów kluczowych dla gospodarki jest jednym z elementów systemu wsparcia rozwoju klastrów w Polsce. System wyboru Krajowych Klastrów Kluczowych pozwoli na **zidentyfikowanie klastrów o największym potencjale** dla rozwoju polskiej gospodarki, konkurencyjnych w wymiarze międzynarodowym. Równocześnie do tej grupy dołączą nowe klastry, które w pierwszej fazie nie będą spełniały kryteriów, ale w wyniku podniesienia poziomu jakości zarządzania i zwiększenia masy krytycznej będą w stanie uzyskać status KKK w przyszłości.

Efektym nadania statusu KKK będzie **koncentracja publicznych środków** na najbardziej perspektywicznych klastrach. W ramach swoich strategii KKK określą wiązki projektów, które członkowie klastra będą realizować. Status KKK będzie uprawniał do otrzymania dodatkowych punktów na ocenie w ramach instrumentów wsparcia, z których KKK będą ubiegać się o dofinansowanie projektów. Projekty zgłaszane przez KKK będą przechodzić standardową procedurę oceny formalnej i merytorycznej, w ramach której będą konkurowały z innymi projektami (także z projektami klastrów innych niż kluczowe), jednak system oceny będzie przewidywał dodatkowe punkty za pochodzenie projektu z KKK. Ministerstwa, agencje rządowe i władze regionalne będą komunikować się i koordynować swoje programy wsparcia, tak aby umożliwić ich efektywne wykorzystanie przez podmioty z klastrów kluczowych.

Wyłonienie KKK przyczyni się do **wzrostu poziomu internacjonalizacji** klastrów. Posiadanie statusu KKK będzie formalnym wymogiem, uprawniającym do ubiegania się o środki w ramach dedykowanego instrumentu dla koordynatorów KKK, wspierającego współpracę międzynarodową. KKK będą mogły uzyskać dofinansowanie na działania związane m. in. z pozyskaniem partnerów zagranicznych, zdobyciem wiedzy i kompetencji związanych z wchodzeniem na nowe rynki czy wprowadzeniem nowych produktów/usług wytwarzanych w klastrze na rynki międzynarodowe.

Istnienie grupy KKK, które spełniają wymogi określone w kryteriach przełoży się na **wzmocnienie pozycji polskich klastrów na arenie międzynarodowej**. Stworzona płaszczyzna porównawcza KKK w kontekście pozostałej grupy klastrów wprowadzi nową jakość, która wpłynie na wyznaczenie kierunków rozwoju wszystkich klastrów w Polsce. W tym przypadku wyższy poziom jakości zarządzania i zwiększająca się masa krytyczna klastrów pozwoli polskim klastrów na zbliżenie się do najlepszych klastrów w Europie i na świecie oraz podjęcie z nimi efektywnej współpracy.

Wybór KKK będzie oznaczał **nadanie znaku jakości** klastrów, które spełnią postawione wymagania. Zwiększy to ich rozpoznawalność na rynku krajowym i międzynarodowym oraz podniesie prestiż podmiotów w nich działających. KKK staną się przez to istotnym partnerem dialogu pomiędzy sferą przedsiębiorstw, instytucjami naukowymi i administracją, które będą świadczyły o poziomie konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki.

Ponieważ zakłada się, że wyłanianie KKK będzie miało miejsce w trakcie całej perspektywy finansowej 2014-2020, będzie to wymuszało prowadzenie cyklicznych działań promocyjno-informacyjnych skierowanych do klastrów w Polsce, zarówno tych, które mają odpowiedni potencjał i planują

przygotować się do przejścia procesu oceny, jak również do klastrów, które chciałyby znacząco zmienić swoją pozycję konkurencyjną i wejść na wyższy poziom rozwoju, aby móc w przyszłości ubiegać się o status KKK. Należy oczekiwać, że wyraźnie zdefiniowana polityka oparta na klastrach oraz przygotowane mechanizmy wdrażania, dadzą efekt w postaci silnego impulsu mobilizującego oddolnie kluczowych uczestników klastrów tj. przedsiębiorców (ok. 74% członków klastrów w Polsce stanowią przedsiębiorstwa)¹.

Efekty wdrożenia systemu wyboru KKK można rozpatrywać w kilku aspektach:

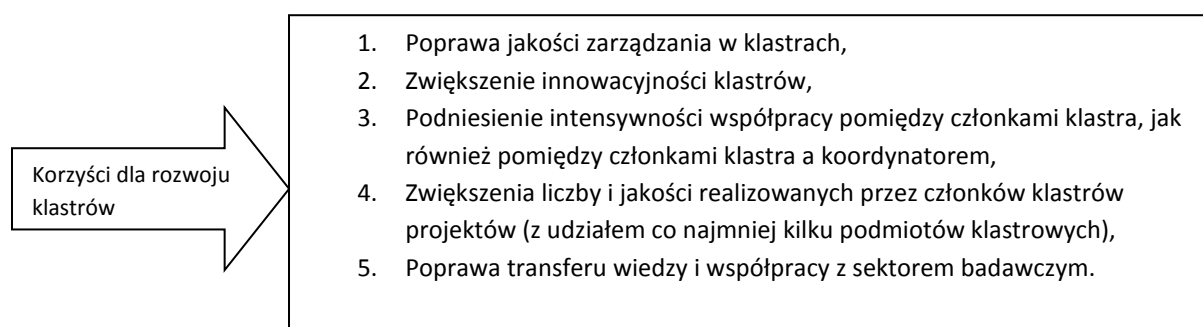
1. korzyści dla rozwoju klastrów,
2. korzyści dla rozwoju regionalnego poprzez funkcjonowanie w regionach silnych i prężnie działających klastrów,
3. korzyści gospodarcze (efektywnościowe), polegające na koordynacji i skierowaniu ograniczonych strumieni środków na najważniejsze obszary i kierunki działalności, zarówno na poziomie kraju, jak i regionów.

Kryteria i wskaźniki oceny klastrów należy traktować jako wytyczne w zakresie kierunków doskonalenia klastrów. Wtórny efekt wprowadzenia systemu będzie sygnalizowanie nowym klastrów, które nie osiągnęły jeszcze wysokiego poziomu doskonałości, jak również klastrów dojrzałym, jakie powinny być kierunki ich rozwoju w obszarach współpracy i integracji członków klastra, masy krytycznej, współpracy z sektorem B+R, czy też zarządzania klastrami. Wyznaczone kryteria, i wskaźniki w żaden sposób nie ingerują w procesy jakie zachodzą w klastrze, lecz stanowią rodzaj „drogowskazu”.

Liczne przede wszystkim zagraniczne, ale również te dostępne już w Polsce badania wskazują że działalność w klastrze jest ekonomicznie opłacalna (opłacalność tę należy rozumieć w sensie efektywności działania, łatwiejszego i tańszego dostępu do wiedzy oraz intensywniejszego rozwoju).

Poniżej przedstawiono w ujęciu graficznym korzyści z wdrożenia systemu wyboru KKK z punktu widzenia klastrów..

Rysunek 4. Korzyści dla klastrów związane z wdrożeniem systemu wyboru KKK

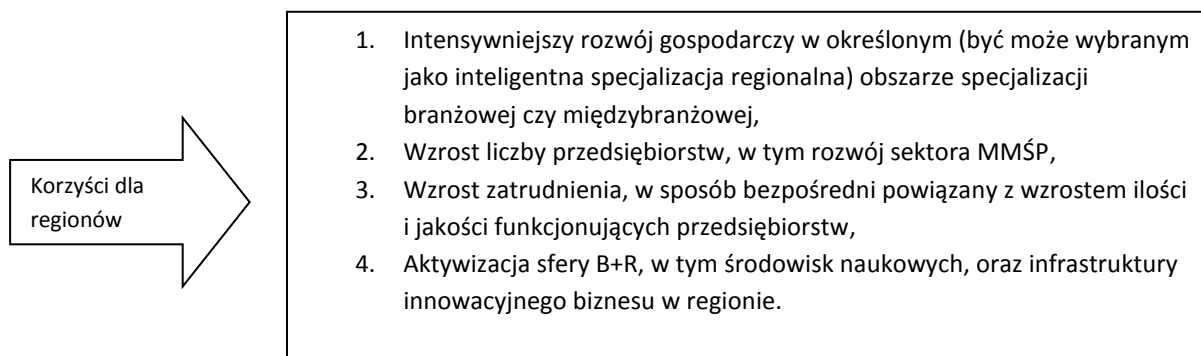
Źródło: opracowanie własne

¹ Szerzej o spodziewanych skutkach wdrożenia polityki opartej na klastrach, w tym na klastrach kluczowych, traktuje rozdział „Wizja rozwoju polskiej gospodarki w oparciu o klastry do roku 2020” w: Kierunki i założenia polityki klastrowej w Polsce do 2020 roku. Rekomendacje Grupy roboczej ds. polityki klastrowej, red. M. Dzierżanowski, PARP, Warszawa 2012;

Oczywiście powyższe zestawienie nie wyczerpuje korzyści z działania w klastrze, których jest znacznie więcej - wskazane korzyści wynikają tylko z wdrożenia systemu wyboru KKK.

Z kolei korzyści dla rozwoju regionalnego wynikają przede wszystkim z faktu funkcjonowania w regionach silnych i prężnie działających klastrów. Ponownie można przytoczyć liczne badania i analizy, które wskazują na fakt, iż działalność klastrów przyczynia się do rozwoju gospodarczego regionu. Rozwój gospodarczy regionów należy tu rozumieć nie tylko w aspekcie realizacji celów gospodarczych (wyższe PKB), ale przede wszystkim realizacji celów społecznych.

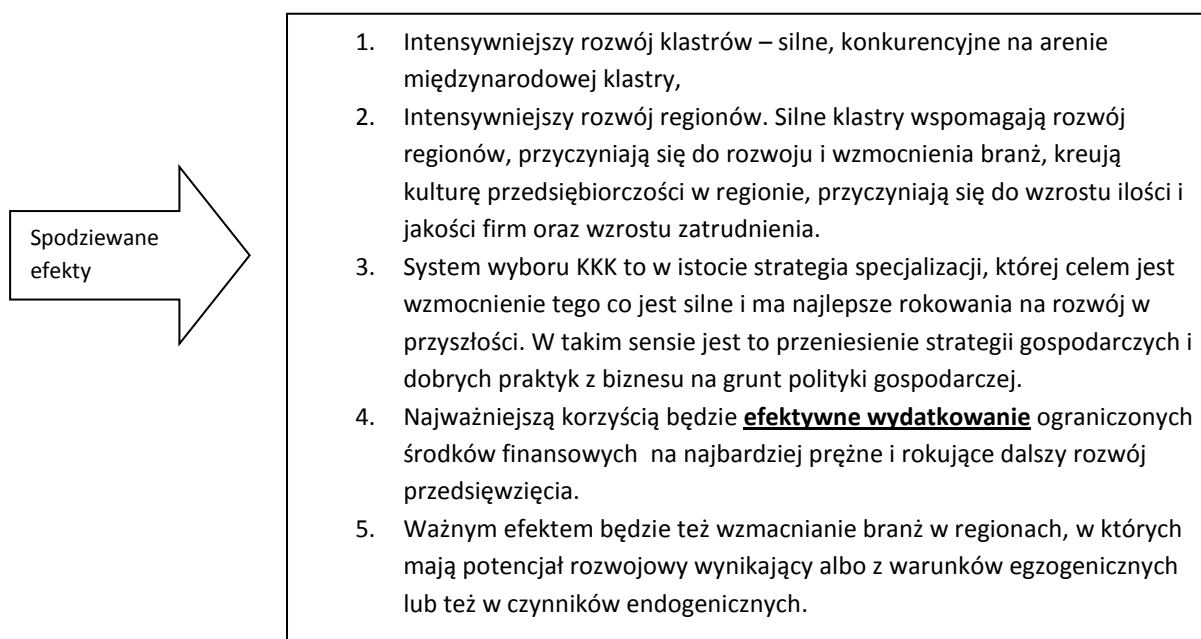
Rysunek 5. Korzyści związane z intensyfikacją rozwoju regionalnego związane z wdrożeniem systemu wyboru KKK

Źródło: opracowanie własne

Sumaryczne korzyści gospodarcze (efektywnościowe) wdrożenia systemu wyboru KKK przedstawia rysunek 6.

Rysunek 6. Spodziewane efekty wdrożenia systemu wyboru KKK

Źródło: opracowanie własne

3.2. Monitorowanie KKK – założenia

Uzasadnienie:

Wybór Krajowych Klastrow Kluczowych to początek procesu, którego celem zgodnie z Raportem grupy ds. polityki klastrowej jest rozwój potencjału gospodarczego i konkurencyjności międzynarodowej polskiej gospodarki. Aby spełnić tak postawione cele potrzebny jest nie tylko system wyłaniania, ale także system monitorowania postępów realizacji strategii rozwoju KKK. Informacje uzyskane w ten sposób pozwolą na podejmowanie odpowiednich działań w zakresie wspierania tych klastrow przez administrację publiczną. Zebrane dane w ramach systemu monitorowania pozwolą także poszczególnym klastrom na podnoszenie jakości zarządzania i profesjonalizację swojej działalności rynkowej.

Cel utworzenia systemu monitorowania:

- a) weryfikacja realizacji celów i wskaźników określonych przez klastry, którym nadano status KKK,
- b) określenie bieżącego stanu rozwoju KKK i potencjału ich dalszego rozwoju,
- c) opracowywanie analiz służących m.in. do definiowania aktualnych potrzeb KKK, w tym działań korygujących, oraz przygotowania nowych narzędzi wsparcia dla klastrow.

Zasady działania systemu:

- a) przekazywanie informacji i danych do systemu monitorowania powinien mieć charakter obligatoryjny,
- b) system powinien objąć klastry, które w danym okresie posiadają status KKK oraz te klastry, których status wygaś (proponuje się by obowiązek informacyjny – sprawozdawczy dotyczył okresu 2-3 lat po wygaśnięciu statusu),
- c) zebrane dane w systemie monitorowania mogą być w każdej chwili modyfikowane i poprawiane przez klastry, których dotyczą,
- d) wszystkie dane zgromadzone w systemie monitorowania będą dostępne dla administracji publicznej, natomiast dane zagregowane dotyczące populacji klastrow będą dostępne dla ogółu zainteresowanych podmiotów,
- e) system będzie prowadziła jedna instytucja na poziomie centralnym.

Wypracowane zostaną również mechanizmy pozwalające na sprawne i systematyczne przekazywanie informacji do systemu monitorowania przez instytucje – dysponentów środków o zakresie i wielkości wsparcia udzielonego klastrom, w szczególności KKK.

Założenia do systemu:

1. System monitorowania Krajowych Klastrow Kluczowych to baza danych i narzędzia do zbierania informacji dotyczących klastrow, które otrzymały status KKK oraz tych, których status wygaś, jak również całej populacji klastrow.
2. Ponadto częścią systemu będą prowadzone cyklicznie badania i analizy, takie jak benchmarking, sektorowe analizy trendów, badanie opinii członków klastrow, badanie opinii klientów klastrow itp., których celem będzie zbieranie, analizowanie i publikowanie danych dotyczących grupy

- klastrów podlegających monitorowaniu. Zakres prowadzonych badań będzie elastycznie dostosowywany do potrzeb administracji i badanej grupy klastrów.
3. Dane do systemu będą pochodziły ze źródeł pierwotnych, w szczególności:
 - a) cykliczna ankieta/raport wypełniana przez Krajowe Klastry Kluczowe,
 - b) krajowy i międzynarodowy benchmarking klastrów
 - c) informacje przekazywane od instytucji udzielających wsparcia klastrów, w szczególności KKK,
 4. Dane będą pochodziły również ze źródeł wtórnych, w szczególności:
 - a) badanie trendów rozwoju branż,
 - b) badanie rozwój krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji,
 - c) badanie udzielonej pomocy publicznej,
 - d) wybrane dane z GUS i EUROSTAT.
 5. System powinien uwzględnić możliwości większego zautomatyzowania dotychczasowych sposobów pozyskiwania danych i informacji oraz podniesienia użyteczności i atrakcyjności prezentowanych informacji.
 6. W ramach systemu monitorowania każdy podmiot objęty badaniem będzie posiadał swój profil i zestaw danych identyfikujących klaster według źródeł ich pochodzenia. Zestawienie krzyżowe danych z różnych źródeł będzie pozwalało na określenie zmian zachodzących w klastrze.
 7. Do obsługi systemu monitorowania powinna być wykorzystana aplikacja informatyczna pozwalająca na zautomatyzowanie gromadzenia i przetwarzania niektórych danych. Każdy z podmiotów objętych badaniem powinien posiadać własne konto z możliwością stałej modyfikacji danych objętych zakresem ankiety. Pozostałe dane będą wprowadzane przez administratora poprzez dodawanie zakładek z nazwą źródła danych.
 8. Publiczny dostęp do części danych, w tym w szczególności danych zagregowanych, będzie możliwy poprzez stronę www.
 9. Dane w bazie zostaną podzielone pod względem możliwości ich upowszechniania poszczególnym grupom odbiorców.
 10. Dane z systemu monitorowania powinny być dostępne dla zainteresowanych podmiotów zarówno w formie graficznej, jak i tabelarycznej przedstawiającej statystyki. Wyniki badań i analiz powinny być powszechnie dostępne.
 11. Na bazie systemu monitorowania powinna być prowadzona cykliczna walidacja systemu wyboru KKK, w tym w szczególności kryteriów i wskaźników.
 12. Przyjęty cel polityki opartej na klastrach, wskazujący na wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki w oparciu o intensyfikację współpracy, interakcji i przepływów wiedzy w ramach klastrów oraz wspieranie rozwoju strategicznych specjalizacji gospodarczych poprzez klastry kluczowe (krajowe i regionalne), wymaga monitorowania całej populacji klastrów Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem klastrów kluczowych. Warunkami skutecznego skoordynowania przyjętego podejścia jest z jednej strony prowadzenie polityki w oparciu o fakty (evidence based policy), z drugiej stała współpraca i wymiana informacji pomiędzy wszystkimi uczestnikami systemu. Dlatego wskazane jest by, prowadzić system monitorowania nie tylko KKK, ale całej populacji klastrów Polsce, co pozwoli na gromadzenie aktualnej wiedzy o stanie i kondycji klastrów, a co za tym idzie, umożliwi analizę ich wpływu na rozwój gospodarczy kraju.

13. Wyniki monitoringu i prowadzonych badań powinny być przedmiotem cyklicznych spotkań **Zespołu Międzyresortowego ds. Wdrażania i Programowania Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności UE**, do którego zadań należałoby m.in. monitoring wsparcia publicznego dla klastrów.

Informacje na temat KKK będą publikowane na stronie internetowej, która będzie zawierała aktualną listę KKK wraz z m.in. informacją o specjalizacji/branży i lokalizacji klastra (region), dane kontaktowe do klastra oraz termin ważności statusu KKK.

Każdy KKK będzie zobowiązany przedstawiać raport roczny z ze swojej działalności. Raport będzie miał formę ankiety papierowej lub internetowej.

Raport będzie prezentować podstawowe wielkości dotyczące klastra (m in. liczba i struktura podmiotów, koordynator, świadczone usługi) oraz poziom osiągnięcia wskaźników zapisanych w strategii rozwoju klastra, które będą oceniane przy ponownym wystąpieniu o status KKK. Wymagania w zakresie proponowanej zawartości raportu przedstawia tabela poniżej.

Tabela 6. Zawartość raportu rocznego składanego przez KKK

Lp.	Wskaźnik
1.	Liczba członków klastra
2.	Liczba przedsiębiorstw skupionych w klastrze
3.	Liczba przedsiębiorstw średnich i dużych
4.	Liczba jednostek naukowych w klastrze (w tym jednostki o ocenie parametrycznej A i A+)
5.	Liczba IOB w klastrze
6.	Wartość wskaźnika nr 1 w zakresie zarządzania oraz wyników i efektywności klastra zadeklarowanego w ramach wniosku na dzień składania raportu
7.	Wartość wskaźnika nr 2 w zakresie zarządzania oraz wyników i efektywności klastra zadeklarowanego w ramach wniosku na dzień składania raportu
8.	Wartość wskaźnika w zakresie konkurencyjności międzynarodowej zadeklarowanego w ramach wniosku na dzień składania raportu
9.	Wartość wskaźnika w zakresie innowacyjności zadeklarowanego w ramach wniosku na dzień składania raportu

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo zaleca się przeprowadzenie w trakcie okresu obowiązywania statusu KKK przynajmniej jednej wizyty studyjnej w klastrze. Wizyta miałaby charakter prezentacji klastra i wymiany dobrych praktyk pomiędzy ekspertami uczestniczącymi w wizycie a zarządem oraz członkami klastra.

Spis załączników:

1. Tabela z kryteriami oceny formalnej, merytorycznej (I etap), Panelu Ekspertów (II etap oceny merytorycznej), kryteria merytoryczne dodatkowe.
2. Regulamin Konkursu o status Krajowego Klastra Kluczowego (projekt) wraz z załącznikami: tj.
 - 1) Formularz wniosku o nadanie statusu KKK
 - 2) Instrukcja wypełnienia Formularza wniosku o nadanie statusu KKK
 - 3) Profile kompetencyjne ekspertów zewnętrznych
 - 4) Wzór deklaracji poufności i bezstronności
 - 5) Karta oceny formalnej
 - 6) Karta oceny merytorycznej I-go etapu
 - 7) Karta oceny merytorycznej II-go etapu (Panel Ekspertów)
 - 8) Karta oceny merytorycznej dodatkowej